

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **M. P.**, zast. Mgr. Petrem Mikyskem, advokátem, AK Praha 1, Krakovská 25, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem Praha 1, nábř. Ludvíka Svobody 1222/12, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 11. 2003, č. j. 2 Ca 22/2003 – 32,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 11. 2003, č. j. 2 Ca 22/2003 – 32, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 5. 2003, č. j. 1024/2003 – 160, bylo zamítnuto odvolání žalobce, podané proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravně správních agend, ze dne 4. 4. 2003, č. j. MHMP 82571/2002 Zel/Ze, a napadené rozhodnutí bylo podle § 59 odst. 2 správního řádu potvrzeno. Posledně uvedeným rozhodnutím byl žalobce uznán vinným porušením ustanovení § 4 písm. b) a c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a podle ustanovení § 22 odst. 2 téhož zákona mu byla uložena pokuta ve výši 2000 Kč. Současně mu byla podle ustanovení § 79 odst. 1 a 4 zákona o přestupcích a § 1 odst. 1 vyhlášky č. 231/1996 Sb., uložena povinnost uhradit náklady řízení v částce 500 Kč. Výše uvedeného přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 9. 7. 2002, v době od 20:50 hod. do 20:55 hod. při řízení osobního motorového vozidla zn. Škoda Octavia, SPZ xxx, nerespektoval místní úpravu provozu na pozemních komunikacích, zastavil, a poté nechal stát uvedené vozidlo v P. 1, na S. n., u domu č. x, v místě označeném dopravní značkou B28 – zákaz zastavení (dopravní značka se užívá v případech, kdy zastavení vozidla může ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích k vyznačení prostoru, pro který platí zákaz zastavení).

V podané žalobě žalobce namítal, že z celého odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmá snaha obou na věci se podílejících správních orgánů „potrestat“ žalobce za to, že si dovolil nesouhlasit se svým obviněním. Na třetí straně prvostupňového rozhodnutí správní orgán doslova uvádí, že při úvaze o výši udělené pokuty zohlednil postoj obviněného (žalobce), který vyjádřil tím, že se dostavil pouze k prvnímu nařízenému ústnímu jednání, při kterém bezdůvodně odmítl vypovídat, a z dalších jednání se omluvil prostřednictvím svého právního zástupce, čímž odmítl přispět k objasnění věci. Žalobce konstatoval, že správní orgán zřejmě přehlédl, že právo odmítnout vypovídat je jedním ze základních práv obviněného z přestupku, jehož využití nemusí nijak odůvodňovat. Stejně tak správní orgán špatně pochopil úlohu jednotlivých účastníků řízení, neboť obviněný žádným způsobem nemusí přispívat k objasnění přestupku, to po něm nelze žádat již z logiky věci. Zjišťování věci je naopak úkolem správního orgánu. Stejně tak obviněný má právo využít služeb právního zástupce, který jej zastupuje po celou dobu řízení. Uvedený postup považoval žalobce za nepřípustný a za obzvlášť závažné porušení základních práv obviněného z přestupku, a závažnou vadu rozhodnutí. Konstatoval, že na tuto skutečnost poukazyval již ve svém odvolání, avšak žalovaný dospěl k závěru, že se jedná o subjektivní názor. Dále namítal, že za stejně závažnou vadu, kterou sám správní orgán zopakoval, je třeba považovat skutečnost, že jednání dne 1. 4. 2003 bylo konáno bez účasti žalobce a jeho právního zástupce. Za další závažnou procesní vadu považoval způsob vedení výslechu svědků (strážníků Městské policie) správním orgánem. Výsledky svědků byly vedeny za účasti dalších svědků, kteří vypovídali následně, a to již se znalostí výpovědi svého kolegy, což platí bez výjimky o všech výsleších provedených v této věci. K věci samé žalobce uvedl, že setrvává na svých námitkách, týkajících se místní úpravy provozu na pozemních komunikacích, které správní orgán prvního stupně označil za zcela účelové, a odvolací orgán je přešel tím, že předmětem jednání „nebylo řešení dopravní situace“. Přitom tato místní úprava podle žalobce znamená faktickou nemožnost vykonávat taxislužbu. Nikde v okolí totiž není možné s autem zastavit ani stát, a to ani za účelem vyložení a naložení zákazníků. Zákazník, který by chtěl jet vozidlem taxislužby ze Staroměstského náměstí, by si musel vůz objednat zřejmě až na Prahu 7, neboť žádné vozidlo taxi nemůže nikde v okolí zastavit, a to ani proto, aby zákazník mohl jen nastoupit. To platí i pro vyložení zákazníka. Žalobce přitom na Staroměstském náměstí v uvedenou dobu zastavil výlučně proto, aby vyložil zákazníky, což doložil kopií výpisu ze svého taxametru. Ze všech těchto důvodů byl žalobce přesvědčen, že nashromážděné důkazy neprokazují jeho vinu ohledně přestupku citovaného v napadeném rozhodnutí. Stejně tak vyslovil přesvědčení, že řízení předcházející vydání rozhodnutí trpěla závažnými vadami. Právě závažností vad řízení je dána možnost soudu zrušit napadené rozhodnutí bez jednání ve smyslu § 76 odst. 1 soudního řádu správního. Navrhoval, aby soud vydal rozsudek, jímž rozhodnutí žalovaného a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušuje a věc vrací správnímu orgánu k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 26. 11. 2003, č. j. 2 Ca 22/2003 – 32, po provedeném jednání žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozhodnutí zcela přejal názor správních orgánů o tom, že se žalobce dopustil přestupku podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích, a uložená pokuta ve výši 2000 Kč byla uložena v mezích, které zákon připouští. Námitku žalobce, že místní úprava provozu na pozemních komunikacích v okolí Staroměstského náměstí znamená faktickou nemožnost výkonu taxislužby, považoval za irelevantní,

neboť povinnost řídit se dopravními značkami se vztahuje na každého účastníka provozu na pozemních komunikacích. Pokud se týká námitky žalobce ohledně nepřítomnosti jeho zástupce u jednání dne 4. 4. 2003, přisvědčil soud žalobci, avšak neobeslání žalobce a jeho zástupce k jednání správního orgánu považoval sice za porušení § 41 správního řádu, ale podle jeho názoru neměla tato vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a nebyl tedy shledán důvod pro zrušení rozhodnutí správních orgánů. K námitce žalobce, že svědci byli slyšeni před správním orgánem za přítomnosti dalších svědků, poukázal soud na to, že v průběhu těchto výslechů dne 16. 10. 2002 a 30. 1. 2003 nežádal žalobce, ani jeho zástupce, aby další svědci opustili místnost. Dále soud poukázal na to, že ustanovení § 35 správního řádu výslovně neupravuje, zda při výpovědi svědka může být přítomna i další osoba, která bude rovněž ve věci jako svědek vypovídat. Soud dospěl k závěru, že se v daném případě nejedná o vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“, příp. „obviněný“) včas kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Namítal, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem konkrétně ve dvou případech: Správní orgán v průběhu správního řízení učinil závažnou vadu, a to opakovaně, kdy bylo konáno ústní jednání o přestupku dne 1. 4. 2003 bez účasti stěžovatele i jeho právního zástupce. Stěžovateli i jeho právnímu zástupci bylo doručeno předvolání na 31. 3. 2003. Právní zástupce stěžovatele požádal o ustanovení nového termínu, neboť v uvedený den byl pracovně zaneprázdněn. Správním orgánem prvního stupně bylo přípisem z 18. 3. 2003 vyhověno s tím, že bude stanoven nový termín ústního jednání. O žádném novém termínu jednání však ani stěžovatel ani jeho právní zástupce vyrozuměn nebyl. Stěžovatel proto dovozoval, že došlo k porušení § 41 zákona č. 71/1967 Sb. (dále jen „správní řád“), a dále k porušení jeho procesních práv zakotvených v ustanovení § 73 odst. 1 zákona o přestupcích, neboť při ústním jednání o přestupku, konaného dne 1. 4. 2003, mu bylo odepřeno právo se vyjádřit ke všem skutečnostem, které mu byly kladeny za vinu, a k důkazům o nich, jakož i právo uplatňovat skutečnosti a navrhnout důkazy na svou obhajobu a podávat návrhy. Rovněž došlo k porušení základního pravidla správního řízení ve smyslu ustanovení § 3 odst. 3 správního řádu, kdy správní orgán nedal stěžovateli příležitost, aby mohl svá práva a zájmy účinně hájit, zejména se vyjádřit k podkladu rozhodnutí a uplatnit své návrhy. Za další závažnou procesní vadu stěžovatel považoval způsob vedení výslechu svědků (strážníků Městské policie) správním orgánem. Výslechy svědků byly vedeny za účasti dalších svědků, kteří vypovídali následně, a to již se znalostí výpovědi svého kolegy. To platí bez výjimky o všech výsleších, provedených v této věci, což je zřejmé ze všech protokolů o jednání. Namítal, že rozhodnutí správního orgánu tedy nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci, čímž došlo k porušení základního pravidla správního řízení, uvedeného v § 3 odst. 4 správního řádu. Konstatoval, že Městský soud v Praze se s touto vadou správního řízení vypořádal tak, že jakým způsobem byly vedeny svědecké výpovědi bylo v podstatě odvislé na určení obviněným, nikoliv správním orgánem, přitom ustanovení § 34 odst. 4 správního řádu hovoří o pravém opaku. Městský soud v Praze prakticky kladl stěžovateli za vinu, že v průběhu správního řízení nepoukázal na vadnost provedených svědeckých výpovědí, a ponechal tak postup správního orgánu při dokazování vadným. Stěžovatel dále poukázal na to, že podpis na protokolu o ústním jednání o přestupku učinil před samotným prováděním svědeckých výpovědí, tedy před znalostí, zda svědci budou vypovídat bez přítomnosti druhých svědků, či za jejich

přítomnosti. Podle názoru stěžovatele z logiky věci vyplývá, že k tomu, aby správní orgán zjistil přesně a úplně skutečný stav věci prostřednictvím svědeckých výpovědí, je účelné provést svědecké výpovědi jednotlivě, bez znalosti výpovědí dalších svědků, neboť každá osoba je schopna realitu, děj, či věci vnímat, zapamatovat si, vybavit a reprodukovat odlišně. Ustanovení § 35 správního řádu tedy nehovoří, jakým způsobem má být vedena svědecká výpověď, avšak řádný způsob, jak zjistit přesně a úplně skutečný stav věci jistě není ten, kdy by více osob dle předcházející vzájemné dohody vypovídaly shodně o stavu věci. Stěžovatel zastával názor, že shora uvedené vady řízení před správním orgánem měly za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé, a pro tyto vytýkané vady měl Městský soud v Praze napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se plně ztotožňuje se závěry Městského soudu v Praze, vyjádřenými v jeho rozsudku. K námitce stěžovatele, poukazující na porušení ustanovení správního řádu o předvolání k ústnímu jednání, konanému dne 1. 4. 2003, a tím porušení práv stěžovatele podle § 73 odst. 1 zákona o přestupcích, sdělil, že na tomto jednání nebyl proveden žádný důkaz. K námitce stěžovatele, podle níž způsob vedení výslechu svědků před správním orgánem představuje takovou vadu řízení, která má za následek nezákonnost rozhodnutí, stěžovatel uvedl, že zde nedošlo k porušení žádného zákonného ustanovení, ať již správního řádu nebo zákona o přestupcích, a výslech svědků byl veden zcela v souladu s právním řádem. Svědci byli správním orgánem řádně poučeni o svých zákonných povinnostech. Stěžovatel i jeho zástupce měli možnost poukázat na to, že způsob vedení výslechu svědků považovali za nesprávný. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z hledisek ustanovení § 109 odst. 2 a 3, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Nejvyšší správní soud však dále zjistil i podmínky pro postup podle § 109 odst. 3 věty za středníkem, neboť dospěl k závěru, že napadený rozsudek soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že ji stěžovatel podává z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle uvedeného ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Vady řízení před správním orgánem při zjišťování skutkové podstaty spatřoval stěžovatel v porušení ustanovení § 41 správního řádu a § 73 odst. 1 zákona o přestupcích, a to ve vztahu k účasti na jednání správního orgánu dne 1. 4. 2003, a dále za závažnou procesní vadu považoval způsob vedení výslechu svědků (strážníků Městské policie)

správním orgánem, neboť výslechy svědků byly vedeny za účasti dalších svědků, kteří vypovídali následně, a to již se znalostí výpovědí svých kolegů.

Z obsahu správního spisu plyne, že při jednání správního orgánu dne 16. 10. 2002 byli současně v době od 8:40 do 9:15 vyslýcháni svědci M. N. a P. O., a při jednání správního orgánu dne 30. 1. 2003 byli v době od 8:40 (hodina skončení není uvedena) současně vyslýcháni svědci M. N. a J. V.

Žalovaný správní orgán se s námitkou stěžovatele, uvedenou v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vypořádal tak, že způsob vedení svědeckých výpovědí nebyl v rozporu s žádným zákonným ustanovením a poukazoval na to, že svědci byli řádně poučeni, a že jejich výpověď probíhala za přítomnosti zástupce obviněného, který žádné námitky nevznesl. Městský soud v Praze se zcela ztotožnil s tímto odůvodněním, a navíc konstatoval, že ustanovení § 35 správního řádu výslovně neupravuje, zda při výpovědi svědka může být přítomna i další osoba, která bude rovněž ve věci jako svědek vypovídat.

S tímto názorem však nelze souhlasit. Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), rovněž v ustanovení § 126 neupravuje, zda může být výslechu svědka přítomna osoba, která má ve věci rovněž vypovídat, ale je téměř nepravděpodobné, že by soudy, které podle § 7 tohoto zákona v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, vyslýchaly svědky za přítomnosti dalších osob, které mají být ve věci jako svědci slyšeni, případně, že by přítomné svědky vyslýchaly najednou. Ostatně v komentáři k o. s. ř. – páté vydání, je uvedeno pod bodem 4 k § 126 o. s. ř., že zákon poskytuje rámcový návod k postupu při výslechu svědka. Tím se ovšem nevyčerpává řešení všech procesních otázek spojených s výslechem svědka. Soud by měl zásadně dbát na to, aby fyzické osoby, které budou v průběhu jednání slyšeny jako svědci, nebyly přítomny při přednesech účastníků, a při provádění důkazů (zejména výslechu dalších svědků, vypovídajících o shodných skutečnostech). V těchto případech je předseda senátu oprávněn vyloučit přítomnost takového svědka v jednacím sále až do doby jeho výslechu. Obecně je tedy vhodné předvolat svědka do jednacích síní až tehdy, když soud hodlá přistoupit k jeho výslechu.

V ustanovení § 35 správního řádu, podle kterého je třeba postupovat v řízení o přestupcích, a to na základě § 51 zákona o přestupcích, rovněž není otázka výslovně upravena, avšak v komentáři ke správnímu řádu, vydaného Linde Praha, a. s., je ve vysvětlivkách k odst. 1 § 35 výslovně uvedeno, že výslech svědků se zásadně provádí v nepřítomnosti ostatních svědků, kteří dosud nebyli slyšeni.

Rozhodně není důvod pro to, aby se výslech svědků ve správním řízení, resp. podle zákona o správním řízení prováděl jiným způsobem, než v ostatních právních odvětvích, tedy v občanském soudním řízení a v řízení trestním. Právě naopak. Se zřetelem k zásadám, vyjádřeným v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, vyhlášené ve sbírce zákonů pod č. 209/1992, které vyjadřují principy práva na spravedlivý proces, musí řízení o přestupku, stejně tak o jiném správním deliktu, podléhat stejnému režimu

jako řízení o trestných činech. V tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. Je totiž zřejmé, že rozhraní mezi trestnými (a tedy soudem postižitelnými) delikty, a delikty, které stíhají a trestají orgány exekutivy (tedy i přestupky), je výrazem vůle suverénního zákonodárce, není odůvodněno přirozenoprávními principy, ale daleko spíše je výrazem trestní politiky státu. Bylo by ostatně možno na mnohých případech z historického vývoje dokumentovat, že například snaha účelově snížit nepříznivě se vyvíjející počty spáchaných trestných činů vedla v některých případech ke změnám zákonů, přesouvajícím trestné činy méně závažné do kategorie přestupků, a nebo na druhé straně rozmáhající se drobné delikty byly novelami zákonů přesunuty do kategorie činů soudně trestných.

Z těchto důvodů – a přinejmenším od okamžiku, kdy byla ratifikována Úmluva o ochraně lidských práv a svobod – není rozhodné, zda pozitivní právo označuje určité deliktní jednání za trestný čin, správní delikt, nebo přestupek. Zmiňuje-li se tedy uvedená Úmluva v čl. 6 odst. 1 o „jakémkoliv trestním obvinění“, je třeba záruky v této souvislosti poskytnuté tomu, kdo je obviněn, poskytnout shodně, jak v trestním řízení soudním, tak v deliktním řízení správním, i v řízení o přestupcích.

Pro řízení o přestupcích to pak znamená, že zásadu, aby při výslechu svědka nebyla přítomna osoba, která má ve věci vypovídat rovněž jako svědek, je třeba dovodit z ustanovení § 209 odst. 1 věty první trestního řádu, podle něhož předseda senátu dbá na to, aby svědek ještě nevyslechnutý nebyl přítomen při výslechu obžalovaného a jiných svědků. Uvedenou zásadu však lze dovodit i z ustanovení § 3 odst. 4 správního řádu, neboť k tomu, aby správní orgán zjistil přesně a úplně skutečný stav věci prostřednictvím svědeckých výpovědí, je nutné provést svědecké výpovědi jednotlivě a odděleně, bez znalosti výpovědí dalších svědků, kteří mají vypovídat o stejné skutečnosti. Popření této zásady by znamenalo popření významu dokazování, neboť bylo-li by umožněno vyslýchat svědky, kteří mají vypovídat o stejné události najednou, stěží by bylo možné tímto způsobem zjistit skutečný stav věci, když by tito svědci zcela jednoznačně byli svými výpověďmi vzájemně ovlivňováni. Svědecká výpověď by tak spíše připomínala konfrontaci, avšak i konfrontace může být provedena až poté, kdy každá z osob, jež mají být konfrontovány, byla již dříve vyslechnuta, a o její výpovědi byl sepsán protokol.

Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že výpověď svědka, provedená za přítomnosti svědka ještě nevyslechnutého, případně výpověď svědků provedená tak, že jsou vyslýcháni současně, je vadou řízení spočívající v porušení zákona v ustanoveních o řízení před správním orgánem, která mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a pro tuto důvodně vytykanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. V daném případě se jedná o vadu řízení, mající vliv na zákonnost rozhodnutí správního orgánu tím spíše, že po zrušovacím rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2002, a za situace, kdy obviněný (žalobce) využil svého práva odmítnout výpověď, bylo při prokazování skutku, jehož se měl dopustit, vycházeno správními orgány i soudem pouze ze svědeckých výpovědí.

V této souvislosti nutno dodat, že nelze klást k tíži obviněnému, že mohl tuto námitku uplatnit přímo při výslechu svědků. Je již věcí obviněného, jakou obranu pro ochranu svých

práv zvolí, neboť odpovědnost za vedení správního řízení, včetně dokazování, náleží správnímu orgánu (viz např. § 3, § 34 správního řádu). Ostatně obviněný – stěžovatel - námitku nesprávného provedení svědeckých výpovědí uplatnil ve všech opravných prostředcích, které v této věci podal, včetně kasační stížnosti. Již pro tuto vadu řízení tedy měl soud postupovat podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Pokud jde o námitku ve vztahu k porušení ustanovení § 41 odst. 1 správního řádu, naskytá se otázka, jak vlastně postup správního orgánu hodnotit. Ze správního spisu totiž nevyplývá, že by se dne 1. 4. 2003 nějaké jednání konalo. Ze správního spisu je zřejmé to, že zástupce žalobce a žalobce byli předvoláni k jednání na den 31. 3. 2003. Poté je ve spise založena omluva zástupce žalobce ze dne 14. 3. 2003, v níž žádá pro pracovní zaneprázdnění o nový termín jednání. Dále je ve spise sdělení správního orgánu ze dne 18. 3. 2003, jímž bere na vědomí žádost o odročení jednání a současně dává žalobci možnost, aby ve lhůtě do 21. 3. 2003 si zvolil náhradní termín jednání. Poté je na zcela jiném místě spisu založen „Protokol k nařízenému ústnímu jednání“, datovaný dnem 4. 4. 2003, v němž je uvedeno, že po výzvě ke stanovení nového termínu jednání byl správní orgán obratem kontaktován advokátní kanceláří, s níž byl telefonicky dohodnut termín na 1. 4. 2003 v 8:30 hod. Dále je konstatováno, že dne 1. 4. 2003 se k nařízenému ústnímu jednání nedostavil ani žalobce, ani jeho zástupce, a bylo upuštěno též od výpovědi svědka M. Č., neboť tento měl učinit výpověď v nařízeném termínu pouze na žádost zástupce obviněného, který se cítil zkrácen na svých právech, neboť dne 15. 10. 2002 nebyl přítomen sepsání Protokolu o výslechu svědka. Správní orgán dále uvedl, že považuje výpověď svědka za plně dostačující, a neuvažuje o nařízení jiného termínu ústního jednání, a vyhotoví rozhodnutí v nepřítomnosti obviněného.

Z výše uvedeného tedy plyne, že dne 1. 4. 2003 se žádné jednání před správním orgánem v této věci nekonalo, a lze tedy ztěžít uplatňovat námitku, že došlo k porušení ustanovení § 41 správního řádu a § 73 zákona o přestupcích. Za této situace mohla být namítána nezákonnost, nesprávnost a nepředvídatelnost postupu správního orgánu, spočívající v tom, že ač dne 18. 3. 2003 odročil jednání z 31. 3. 2003, další jednání ve věci nenařídil, a dne 4. 4. 2003 bez dalšího vydal rozhodnutí, nebo dále, že bezdůvodně upustil od výslechu svědka M. Č., přičemž jak oba správní orgány, tak i soud vycházely z výpovědi této osoby, jako z výpovědi svědecké, přestože ve zrušujícím rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2002 bylo vysloveně uvedeno, že z takové výpovědi nelze vycházet jako z výpovědi svědecké, neboť při výslechu této osoby nebyl přítomen obviněný, ani zástupce obviněného, čímž bylo porušeno právo obviněného klást otázky svědkům. Vzhledem k tomu, že vznesené námitky nebyly takto formulovány, a vzhledem k ostatním pochybením ve věci zjištěným, se Nejvyšší správní soud blíže tímto nepřezkoumatelným postupem správního orgánu nezabýval.

Výše uvedenou námitku tedy Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodnou, avšak z jiných důvodů, než Městský soud v Praze, a s jeho názorem, uvedeným v napadeném rozsudku, nesouhlasí. Nejvyšší správní soud tedy nesouhlasí s tvrzením, že došlo k porušení ustanovení § 41 odst. 1 správního řádu, a že tato vada neměla vliv na zákonnost rozhodnutí, když současně podotýká, že není ani patrné, z čeho soud vycházel, pokud dovozoval, že se ve věci konalo jednání dne 4. 4. 2003, a že k tomuto jednání nebyl žalobce ani zástupce řádně předvolán, když tzv. Protokol k nařízenému ústnímu jednání, datovaný dnem 4. 4. 2003, je svým obsahem pouze záznamem správního orgánu o tom, z jakých důvodů se nekonalo jednání dne 1. 4. 2003.

Nad rámec výše uvedených námitek dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že rozsudek soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů v části týkající se výše uložené pokuty. V napadeném rozsudku se totiž soud nevypořádal se žalobní námitkou stěžovatele, spočívající v tvrzení, že oba správní orgány potrestaly žalobce využitím horní hranice pokuty za to, že využil svých zákonných práv. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 4. 4. 2003 je výslovně uvedeno (a to v části týkající se odůvodnění určení druhu a výše sankce), že při rozhodování posuzoval správní orgán postoj žalobce k přestupku, který žalobce vyjádřil tím, že se dostavil pouze k prvnímu nařízenému ústnímu jednání, při kterém uvedl, že nebude bez jakéhokoliv důvodu vypovídat, a z dalších nařízených ústních jednání se omluvil prostřednictvím svého zástupce, čímž odmítl přispět k objasnění všech souvisejících okolností projednávaného přestupku. Uvedené odůvodnění je zcela v rozporu s ustanovením čl. 6 odst. 1 Úmluvy, bod 3c, čl. 40 odst. 3 a 4 Listiny základních práv a svobod, § 73 odst. 2 zákona o přestupcích, § 17 odst. 1 správního řádu, a dalších, z nichž vyplývá, že obviněný má právo odepřít výpověď, a tohoto práva nemůže být zbaven, a dále to, že každý má právo obhajovat se osobně nebo za pomoci obhájce, kterého si zvolil, nebo který mu byl poskytnut bezplatně. K námitce žalobce podané v odvolání proti tomuto rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se žalovaný vypořádal tak, že jde o subjektivní názor žalobce. Městský soud v Praze se v rozsudku k této námitce nevyjádřil vůbec, pouze se zaměřil na kritéria rozhodná pro uložení pokuty, uvedená v ustanovení § 12 odst. 1 zákona o přestupcích. Tím, že se Městský soud v Praze nezabýval touto námitkou, zůstalo nedotčeno odůvodnění maximální výše pokuty, které je v rozporu se zákonem, a pro které mělo být rozhodnutí správního orgánu zrušeno. I když tato námitka nebyla v kasační stížnosti uvedena, vyvolává výše uvedená skutečnost nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů (§ 109 odst. 3 s. ř. s.). I pro tento důvod bylo třeba napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušit.

Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a dále, že rozsudek soudu navíc trpí vadami ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s. věty za středníkem. Z těchto důvodů postupoval podle § 110 odst. 1 s. ř. s. a napadený rozsudek zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení, v němž bude vázán právním názorem v tomto zrušujícím rozsudku vysloveném (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). V novém rozhodnutí o věci rozhodne soud i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. března 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu